

Намът е познатъ коренно татаро-турский народъ и съ сички тѣ старания, които сме положили нѣколко години да откриемъ такова нѣшто, за святъ тѣ истини поѣстности, нинитичко нѣ сме найшли!»

Раковски признава, че въ нашия говоренъ езикъ сѫ се увели много турски думи (сѫщо както и гръцки), но не по всичкитѣ мѣста, и „тѣмъ съответствующи рѣчи чисты наши български имаме тоже живы въ говоренъ си народъ. А кой не знае отъ гдѣ и когу сѫ ся извѣли тия рѣчи?“ Впрочемъ Раковски обѣща, да докаже на друго мѣсто, че нѣобѣ въ всички индоевропейски писмени езици се намиратъ по нѣколко чисти турко-татарски цѣли и коренни думи, „нѣ тѣмъ источника трѣбва да иштиме не въ турко-татары тѣ, нѣ въ общый арианскы народъ“¹⁴. Като цитува на края единъ пасажъ отъ известния трудъ на Лежана „Ethnographie de la Turquie d'Europe“ (1861), гдѣто между друго се казва, че въ съвременния български езикъ намиратъ много малко дили отъ финския елементъ, че въ тина на расата се забѣлжватъ разлики отъ съсѣднитѣ славянини, безъ да може отъ това да се извадятъ нѣкакви прими заключения, Раковски възклика: „Чудни сѫ европейските нѣбожици учени, кои то тѣ даромъ сѫ винутѣ въ работи които не познаватъ! Въ българския народъ народъ си ваходили дили отъ унгарски народъ! А защто не положи господство му понѣ единъ рѣчъ, да ѝ види свѣта и да разсѣди по разложение то ѹ!¹⁵

Което е чудно обаче, че Раковски при своята необикновена страсть къмъ етимологита, не се опитва нигдѣ систематично, да обори враждебнитѣ на неговата славянска теория хипотези върху произхода на прабългаритѣ, понѣ чрѣзъ анализа на старитѣ български лични и топографски имена. При неговото необикновено леко отношение къмъ звуковитѣ закони, нему едва ли щѣши да бѫде по-мъчно, отколкото на Венелина, Крѣстьовича или Иловайскій, да даде и на най-странико звучащи думи славянска смисъль. Той се задоволява само, както виждаме, енергично да протестира противъ мнѣніето на нѣвѣжитѣ европейски учени, които дору въ сегашния български езикъ, търсятъ татаро-унгарска сѣда (и Раковски не прави разлика между турци и фини). При това ние узnamе само единъ интересенъ фактъ, че, познавайки самъ коренно татаро-турски езикъ, напрасно търсилъ нѣкакви стари татарски елементи въ сегашнитѣ ни народи.

Така единичнитѣ му по-обострѣни етимологични опити, че служи за подкрепа на теорията му, разбира се отъ неговото своеобразно глаголице, е разборът на етничното име българинъ, което име той отъждествява, като се ползва отъ единъ пасажъ въ труда на Амедей Тиери „Histoire des Gaulois“, съ името на белгитъ (или по право болти), които се наричали по-постѣ и тектосаги и толистобои (единъ шефъ на тектосагите се називалъ Bolgius; гаелските прѣданія наричатъ белгийските племена, които донели въ Ирландия отъ Галия — Болтъ и Волгъ). Но не само белгитъ (бѣлги) сѫ българи, а и кимритъ, защто въ единъ ръкописъ, който се намиралъ въ ръцѣтѣ на Раковски, „Исторія вкратцѣ